

Danske deltidslandmænd er 25 milliarder værd

Også lokale deltidslandmænd på Sjælland bidrager på flere måder til øget værdi i landdistrikterne. Både i form af produktionsværdi og ved at skabe liv i landsbyerne.

I en ny økonomisk analyse fra Videncentret for Landbrug har man belyst den samfundsøkonomiske betydning hos danske deltidslandmænd. Hele 25 milliarder kroner i produktionsværdi er det beløb, som de danske deltidslandmænd bidrager med. Resultatet er ganske bemærkelsesværdigt set i lyset af, at deltidslandmænd, som det fremgår af navnet, jo samtidig passer deres lønarbejde.

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug, som har stået for analysen, er positivt overrasket over det store bidrag, som de 30.000 deltidslandbrug i Danmark genererer til samfundet.

"Vi kan konkludere, at deltidslandmændene tilsammen yder et betydeligt bidrag til samfundsøkonomien. Værdien af deltidssegmentets primærproduktion samt direkte forward-effekter i forarbejdende led androg ca. 14,5 mia. kr. Tilføjes hertil de afledte effekter på andre erhverv via en input/output-model for dansk økonomi, opnås en produktionsværdi på næsten 25 mia. kr.," forklarer Klaus Kaiser om resultaterne af analysen.

Sjovt at være landmand

I Danmark har vi i dag 30.000 deltidslandbrug, og et af dem ejes af Flemming Olsen fra Roskilde. Han er 2. generation på den smukke rød hvide bindingsværksgård Verasminde, hvor han bor med sin kone Susanne. Der hører 30 ha økologisk produktion til Verasminde, og her dyrker Flemming Olsen kartofler, vårbyg, havre og raps. Han arbejder hos Poda Hegn ved siden af sit landbrug.

"Det her er en sjov måde at være landmand på. Det er mig, der træffer alle beslutninger, og jeg er ikke tynget af en uoverskuelig gæld, som skal forrentes. Det giver luft til at afprøve nogle forskellige ting. Så hvis en af mine satsninger slår fejl, så er jeg ikke tvunget til at lukke og slukke," fortæller Flemming Olsen om baggrunden for at drive deltidslandbrug.

Jagten på det gode liv

I tilknytning til undersøgelsen er der udarbejdet kvalitative interviews med deltidslandmænd med forskellige produktionsgrene. Fællesnævneren for motiverne til at drive deltidslandbrug er 'det gode liv på landet', herunder rammerne for det gode familieliv. Desuden fremhæver deltidslandmændene, at de på denne måde kan udleve deres ambitioner om, at udøve godt landmandsskab uden at være tynget af en tocifret milliongæld og lave afregningspriser.

"Deltidslandmændene sætter pris på, at de selv bestemmer prisen på deres produkter. Som en af deltidslandmændene udtrykte det, så er prisen på deres produkt ikke afhængig af, hvad Putin pludselig beslutter sig for. De fremhæver også lysten til at bo på landet, og det bidrag, som de yder, i forhold til at holde liv i landdistrikterne. Deltidslandbruget er en integreret og meget betydningsfuld del af befolkningen i landdistrikterne og bidrager blandt andet til at opretholde skoler, institutioner, handel, lokale håndværkere,

turisme, naturpleje og anden aktivitet i landdistrikterne,” forklarer Eva Gleerup, Videncentret for Landbrug, og projektleder på projektet.

Det erklærer Flemming Olsen sig fuldstændig enig i. For ham er det en stor tilfredsstillelse selv at sætte pris på sine produkter som for eksempel hans nyopgravede økologiske kartofler, som han sælger til københavnske Michelin restauranter til 30 kr. pr. kg. Den pris er der ikke mange andre kartoffeldyrkere, der kan opnå.

”Det er en fornøjelse, at komme rundt på restauranterne, og gå ind mellem gæsterne med en kasse nyopgravede kartofler i favnen. Jeg piller kartoflerne op ad jorden, og næsten i samme bevægelse tager jeg dem med videre til forbrugeren, det er en stor tilfredsstillelse. Jeg prioriterer at lave kvalitetsprodukter som for eksempel mine håndsorterede kartofler. Jeg kan lide at se tingene gro og spire; det giver en stor tilfredshed for mig at se, at det jeg gør det lykkes. Det eneste, der kan få mig til at stoppe, er alle de regler og alt det kontrol, vi er udsat for. Men sådan er det, og det må jeg leve med. Livet er for kort til at diskutere med myndighederne,” fastslår Flemming Olsen.

Væsentligt bidrag til beskæftigelsen

Den direkte produktion i deltidssegmentet samt forward-leddet har en effekt på beskæftigelsen, som kan opgøres til ca. 14.000 fuldtidsbeskæftigede. Tilføjes beskæftigelsen i tilknyttede erhverv, opnås en effekt på ca. 21.400 fuldtidsbeskæftigede.

Billedtekst: Flemming Olsen fra Roskilde nyder livet som deltidslandmand. Han er sammen med sine 30.000 kolleger med til at sikre en produktionsværdi på 25 milliarder kroner om året.

Fakta:

Susanne og Flemming Olsen

Verasminde, Roskilde

Arbejder fuldtid hos Poda Hegn

Er oprindelig uddannet landmand fra Høng Landbrugsskole.

Produktionen:

Driver 30 ha under plov. Har 1/3 vårbyg, havre og raps. Og 1,5 ha kartofler

Sælger kornet til Danish Agro

Har 15 spelsaufår og slagter ca. 20 lam pr. år

Laver naturpleje i moseområde, hvor fårene afgræsser

Yderligere informationer kontakt:

Flemming Olsen, deltidslandmand Roskilde. Tel: 24 84 21 50

Erhvervsøkonomisk, chef Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug. Tel: Telefon: 8740 5175 / 2013 5175

Eva Gleerup, udviklingskonsulent, projektleder, Videncentret for Landbrug. Tel: 2138 5528

Yderligere fakta:

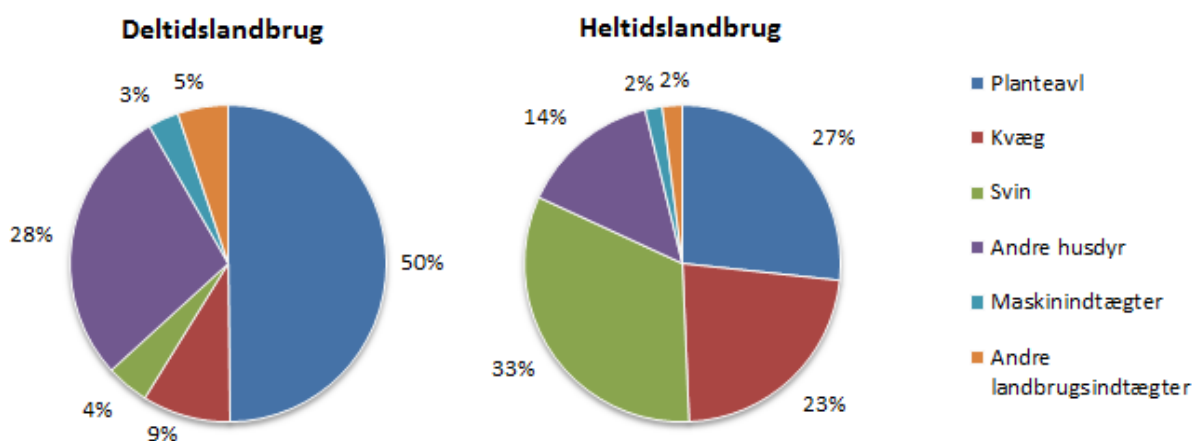
Hvad producerer deltidslandmanden?

Mange deltidslandbrug har ofte en blandet produktion, men den dominerende driftsgren blandt deltidslandmænd er planteavl. Bruttoudbyttet udgør således samlet set ca. 50 %. Planteavl er i forhold til animalsk produktion velegnet som deltidsbeskæftigelse sammen med lønmodtagerarbejde, da det indebærer en mindre arbejdstung produktion, der ikke kræver dagligt arbejde bortset fra få tidspunkter på året. Herudover er andelen af bruttoudbyttet højt for kategorien andre husdyr, som primært dækker over fjerkræ, får og mink. Fjerkræ består af slagtekyllinger og ægproduktion, og den produktion dækker op imod 80 pct. af bruttoudbyttet i kategorien andre husdyr.

Den tredjestørste produktionsform i deltidssegmentet er kvæg, som udgør knap 10 pct. Det dækker primært over kødkvæg. Resten af omsætningen fordeler sig med 3-5 pct. på svin, maskinstation og andre landbrugsindtægter.

Fordelingen adskiller sig markant fra heltidsbrug, hvor planteavl "kun" udgør ca. en fjerdedel, mens animalsk produktion, især kvæg, svin og mink, står for en betydelig større andel.

Oversigt over fordelingen af produktionen hos de danske deltidslandmænd og heltidslandmænd:

Baggrund:

Den samfundsøkonomiske analyse er udarbejdet af:

Chefkonsulent Camilla K. Damgaard, NIRAS

Professor Bjarne Madsen, Center for Regional- og Turismeforskning

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug

